

ՀԵՏԵՒԵ՛Ք ՄԵԶ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ՑԱՆՑԵՐՈՒՄ ՄԻՆՉ ԿՍԿՍԵՆՔ ՀԱՆԴԻՊՈՒՄԸ

ԱՐԻ՛ ԿԻԲԵՌՉԱՏ

 chat.cyberhub.am

ԱՌԱՎԵԼ ԱՊԱՀՈՎ ԵՒ ԱՆՎՏԱՆԳ ԹՎԱՅԻՆ ՄԻՋԱՎԱՅՐ ԵՐԵՒԱՆԵՐԻ ԵՒ ԴԵՌԱՀԱՍՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

ԳԵՎՈՐԳ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ

ԱՐԹՈՒՐ ՊԱՊՅԱՆ

ՍԱՄՎԵԼ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

ԱՐԻ՝ ԿԻԲԵՌՉԱՏ

 chat.cyberhub.am

ԿԻԲԵՌՌՈՒԼԻՆԳ. ԻՆՉՊԵՐՍ ՊԱՇՏՊԱՆԵԼ ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻՆ

Արթուր Պապյան

**CyberHUB-AM-ի թվային
անվտանգության փորձագետ**

 chat.cyberhub.am

Ի՞նչ է ԿԻԲԵՌԲՈՒԼԻՆԳԸ

Կիբեռբուլինգը կատարվում է թվային տեխնոլոգիաների միջոցով: Այն ներառում է վիրավորական, սպառնալից կամ անհարմար հաղորդագրություններ, լուսանկարներ կամ տեսանյութեր ուղարկելը, տեղադրելը կամ տարածելը:

ԿԻԲԵՌԲՈՒԼԻՆԳԻ 6 ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՏԵՍԱԿՆԵՐԸ

- Հետապնդում (Harassment)
- Հարձակում (Flaming)
- Ներկայացում/Իմիտացիա (Impersonation)
- Բացահայտում/Խայտառակում (Doxing / Outing)
- Բացառում (Exclusion)
- «Ոչխարների» հավաքագրում (Cyberstalking / Trolling)

ՈՐ ՊԱՀԻՑ Է ԲՈՒԼԻՆԳԸ
ՎԵՐԱԾՎՈՒՄ
ԿԻԲԵՌԲՈՒԼԻՆԳԻ ԵՒ
ՀԱԿԱՌԱԿԸ

 chat.cyberhub.am

ԻՆՉՊԵՐՍ ԵՆ ԵՐԵԽԱՆԵՐԻՆ ԹԻՐԱԽԱՎՈՐՈՒՄ

Միջավայր	Անցանց (Ավանդական բուլինգ)	Առցանց (Կիբեռբուլինգ)
Ֆիզիկական	Հարվածներ, հրմշտոց, իրերի գողություն:	Չկա ֆիզիկական շփում, բայց վնասը կարող է ավելի երկար տևել:
Բանավոր	Բացահայտ ծաղր, վիրավորանքներ, սպառնալիքներ:	Տեքստային հաղորդագրություններ, մեկնաբանություններ, ձայնային հաղորդագրություններ:
Սոցիալական	Բամբասանքներ տարածել դպրոցում, մեկուսացնել խմբից:	Ավելի արագ տարածում: Հրապարակումներ սոցցանցերում, կեղծ խմբերի ստեղծում:
Թաքնվածություն	Բուլինգը հիմնականում տեղի է ունենում դպրոցում/բակում:	Անանունություն/Գաղտնիություն: Կարող է կատարվել ցանկացած վայրից և ժամանակից (24/7), հաճախ կեղծ պրոֆիլներով:

ՈՒՍՈՒՑՉԻ ԴԵՐԸ ԵՒ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

Ուսուցիչները կրկնակի դեր ունեն՝ լինել դիտորդ և աջակից:
Ինչպե՞ս հայտնաբերել տուժողին

- Ուշադրություն դարձրեք աշակերտների վարքի կտրուկ փոփոխություններին.
- Հոգեբանական: Տխրություն, մեկուսացում, տագնապ, դպրոցից բացակայելու ցանկություն:
- Ակադեմիական: Գնահատականների անկում, կենտրոնանալու դժվարություն:
- Սոցիալական: Խուսափում ընկերներից, նյարդայնություն հեռախոսը ստուգելիս:

ԻՆՉՊԵՐՍ ԱՐՁԱԳԱՆՔԵԼ (ԿԱՆՈՆՆԵՐ)

- Մի անտեսեք
- Աջակցե՛ք, մի՛ դատապարտեք
- Փաստագրե՛ք
- Համագործակցե՛ք
- Կրթե՛ք

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ ՈՒՇԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՀԱՄԱՐ ՀԱՐՑՈՒՊԱՏԱՍԽԱՆ

 chat.cyberhub.am

ԿԻԲԵՌՉԱՏ ՀԱՐԹԱԿԻ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

 chat.cyberhub.am